

PODNIKÁNÍ A PODPORA PODNIKÁNÍ V CESTOVNÍM RUCHU

OPF Karviná

PRÁVNÍ ÚPRAVA PODNIKÁNÍ V ČR

Nelze vyjmenovat všechny právní normy, ale nejdůležitější jsou:

- z.č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)
- z.č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech (ZOK)
- z.č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) (ŽZ)
- z. č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti ČR, ve znění pozdějších předpisů
- z.č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (TOPO), z.č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (TZ)
- z.č. 563/1991 Sb., o účetnictví (ZoÚ) + Účetní standardy ČR + související vyhlášky
- daňové zákony: č. 235/2004 Sb., o DPH (ZDPH); č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu (ZDP); č. 112/2016 Sb., o EET; dále např. o spotřební dani a řada dalších
- z.č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (ZOS)
- zákony o sociálním, důchodovém a zdravotním pojištění, zákoník práce
- a dále velmi rozmanitá úprava např.: zákony upravující památkovou péči, ochranu životního prostředí, dopravu, vinařství, lázeňství, dopravu, cestovní doklady, o ochraně osobních údajů, celní zákony....
- Právo EU

HLAVNÍ POJMY V PODNIKÁNÍ

Osvětlíme si hlavní pojmosloví v podnikání v ČR:

1. OSOBY: pojem a rozdělení na FO a PO
2. PODNIK X ZÁVOD (§ 502 OZ) X SPOLEČNOST (§ 2716 OZ)
3. PODNIKÁNÍ
4. SPOTŘEBITEL (§ 419 OZ) X PODNIKATEL (§ 420 OZ)

HLAVNÍ POJMY V PODNIKÁNÍ

OSOBA (OSOBY)

- jeden z klíčových pojmů právního řádu ČR
- je to právní subjekt, k němuž se vztahují práva a povinnosti, resp. nositel PaP
- Hlavní osoby § 18 OZ: **FYZICKÁ** nebo **PRÁVNICKÁ**
- **právní osobnost** § 15/1 OZ (dříve „právní subjektivita“)= *je způsobilost mít v mezích právního řádu PaP*
 - FO i PO mají právní osobnost (od narození/vzniku do smrti/zániku)
- **svéprávnost** § 15/2 OZ = *je způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem*
 - FO se stává plně svéprávným dovršením zletilosti (18 let, resp. 16 let soudně/manželstvím)
 - Podnikání FO možné od 15 let se souhlasem zákonného zástupce
 - PO nemá svéprávnost – platí princip zákonného zastoupení
- Právní jednání X protiprávní jednání
 - FO jedná sama za sebe
 - PO je umělým subjektem, za kterého jedná vždy FO (princip zastoupení)
 - Trestní odpovědnost u PO nesou jako FO, které ji zastupují, tak PO (viz TOPO)

HLAVNÍ POJMY V PODNIKÁNÍ

PODNIK X ZÁVOD X SPOLEČNOST

- označení „**PODNIK**“ dnes již český právní řád oficiálně nezná (platil do r. 2013)
- Podnik dnes chápeme ve smyslu „právní osoba“ (§ 118 a násl. OZ), resp. ZÁVOD resp. SPOLEČNOST
- OZ přišel s novým značením **OBCHODNÍ ZÁVOD** § 502 (nebo jen ZÁVOD)
- POBOČKA ZÁVODU X ODŠTĚPNÝ ZÁVOD § 503 OZ
- **SPOLEČNOST** (§ 2716 a násl. OZ) = je sdružením několika osob (PO i FO) na účelem společného cíle či činnosti
 - Nemá právní osobnost, není PO (tj. není odlišným subjektem od společníků, tzn. subjektem práv jsou stále jednotliví společníci, nikoliv Společnost – není ani registrována)
 - Není subjektem práva, není daňovým subjektem, není ÚJ, je to SMLUVNÍ ZÁVAZEK

PODNIKÁNÍ = *Podnikání je samostatná výdělečná činnost vykonávaná na vlastní účet a odpovědnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem zisku*

PODNIKATEL X SPOTŘEBITEL

- PODNIKATEL § 420 OZ (jak PO tak FO mající ŽO)
- SPOTŘEBITEL § 419 OZ (jen FO)

FYZICKÉ OSOBY

- **FYZICKÁ OSOBA** § 23 OZ = člověk
- **FYZICKÁ OSOBA PODNIKAJÍCÍ** = osoba, již je přiděleno IČO a vykonává samostatnou výdělečnou činnost podle ŽZ nebo jiných zákonů (př. Zákon o advokacii, o auditorech, zemědělci apod.), tj. **OSVČ**
 - musí si vyřídit živnostenské oprávnění podle ŽZ – živnostenský úřad (obecní úřad)
- **Dokumenty potřebné k vyřízení živnosti:**
 - občanský průkaz
 - výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíce
 - + odborná způsobilost (vzdělání nebo praxe) v případě živností vázaných či řemeslných; není-li to možné, pak lze využít **ODBORNÉHO ZÁSTUPCE** (smluvní vztah, na dobu dle ŽZ, neodpovídá za podnikání OSVČ)
 - zaplacení poplatku (přímo na ŽÚ)
 - sídlo k podnikání (obvykle trvalé bydliště. Je-li to jiné místo, pak je nutný souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídle FO) příp. provozovna (i více provozoven)
 - Oznamovací povinnost OSVČ (viz dále)

FYZICKÉ OSOBY

ŽIVNOSTI PODLE ŽŽ:

- 1) živnosti ohlašovací § 19 ZŽ:
 - a) Řemeslné – § 20 a násl. ZŽ (odborná zp.) a Příloha č. 1 ZŽ
 - b) Vázané – § 24 ZŽ (odborná zp.) a Příloha č. 2 ZŽ
 - c) Volné - § 25 ZŽ a Příloha č. 4 ZŽ
- 2) živnosti koncesované – Příloha č. 3 ZŽ (koncese = státní povolení podle speciálních zákonů)

FYZICKÉ OSOBY

OZNAMOVACÍ POVINOST OSVČ:

1) **Vůči zdravotní pojišťovně:** dle z.č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

- do 8 dnů od zahájení/ukončení oznámí své ZDR POJ že svou SVČ zahájil/ukončil (předepsaným tiskopisem na příslušnou ZDR POJ) – ZDR POJ se platí povinně VŽDY
- za zahájení se nepovažuje získání ŽO, ale skutečné zahájení výdělečné činnosti
- do 1 měsíce od podání DaP podat své ZDR POJ přehled o svých příjmech a výdajích, zaplacených zálohách na ZDR POJ (popř. do 8 dubna násl. roku i když není povinna podat DaP)
- výše zálohy na ZDR POJ: 1. rok minimální výše, od dalších let podle spočítané výše z přehledu o příjmech a výdajích

2) **Vůči správě sociálního zabezpečení:** dle z.č. 589/1992 Sb., o pojistném na soc.zabezpečení a příspěvku na st.politiku zaměstnanosti

- do 8. dne měsíce následujícího, ve kterém byla zahájena/ukončena SVČ (předepsaným tiskopisem na příslušnou OSSZ)
- Povinně se platí příspěvek na soc.zabezpečení a st.politiku zaměstnanosti/nepovinně NEM POJ
- Přehled o příjmech a výdajích a výše záloh – viz bod 1)

3) **Vůči finančnímu úřadu:** dle z.č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

- Povinnost podat přihlášku k registraci do 30 dnů od získání oprávnění k SVČ u místně příslušného FÚ (splněno i oznámením příslušnému ŽÚ)
- DaP vždy nejpozději do 31.3. následujícího roku (příp. do 30.6. pokud daň.poradce)

FYZICKÉ OSOBY

OSVČ JE VHODNÁ PRO TYTO PODNIKATELSKÉ AKTIVITY V CR:

- které jsou vykonávány osobně
- závisí na znalostech, dovednostech a zkušenostech konkrétní osoby
- jedná spíše o malé SVČ, není zde velký obrat (pozor na rizika ručení vlastním majetkem)
- **Příklady vhodné SVČ:** průvodcovství, tlumočnictví, poskytování ubytování v soukromí, poskytování jiných služeb menšího rozsahu
- **Příklady méně vhodné/nevhodné SVČ:** provozování CK/CA, provozování hotelu/penzionu, gastronomické služby a další služby, s nimiž je svázáno pořizování většího majetku, vyšší obrat apod.

OSVČ ručí celým svým majetkem

PRÁVNICKÉ OSOBY - znaky

- PRÁVNICKÁ OSOBA § 20 odst. 1 OZ – DEFINICE V OZ
- PO založená NA ZÁKLADĚ ZÁKONA § 20 odst. 2 A STÁT jako PO § 21
- **TEORIE PŘENESENÉ REALITY:**
 - PO je umělý výtvar, který vystupuje jako právní realita, s vnitřní organizovaností
 - Jsou fikcí bez vlastní vůle
 - je vždy zastupována FO – princip zákonného zastoupení
 - platí, že PO má právní osobnost od svého vzniku do zániku (tzn. způsobilost mít PaP), ale již nemá svéprávnost (tzn. způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním PaP – právně jednat)
- **VEŘEJNÉ REJSTŘÍKY § 120 OZ (z.č. 340/2013 Sb., o VR)**
 - Soudní a správní VR
 - platí zásada formální publicity – VR musí být přístupný každému, dálkový přístup...
 - Zápisem do VR PO vznikne (založení X vznik)
 - Vedou je Rejstříkové soudy, zapisují zákonem stanovené údaje
 - Součástí VR je Sběrka listin (ukládají se zakladatelské dokumenty, seznamy apod.)
 - Možno podat návrh listině i datově – povinnost notářským zápisem. Náležitosti zápisu u každé PO upraveno v ZOK
 - Návrh nejpozději do 6 měsíců od založení PO (dříve pouze 90 dnů) – jinak jakoby byl návrh vzat zpět (PO nevznikne)

PRÁVNICKÉ OSOBY - znaky

IDENTIFIKAČNÍ ZNAKY PO

1) **Obchodní firma:**

- jméno, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku; zkráceně též "firma" (definována v §423 – 428 NOZ)
- nesmí být klamavá, zaměnitelná
- lze s ní nakládat jako s věcí
- obligatorní dodatek (s.r.o., a.s., z.s., z.ú. apod.)
- PO může mít jen 1 firmu (tzn. jen 1 název)

2) **Sídlo**

- formální i faktické
- může být i v bytě pokud to nenaruší klid a pořádek v domě
- přemístění sídla je účinné ode dne zápisu do příslušného Rejstříku

3) **Předmět činnosti/podnikání**

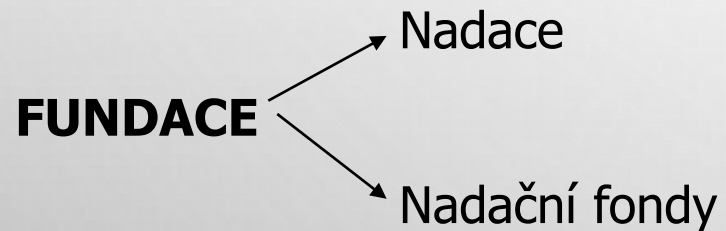
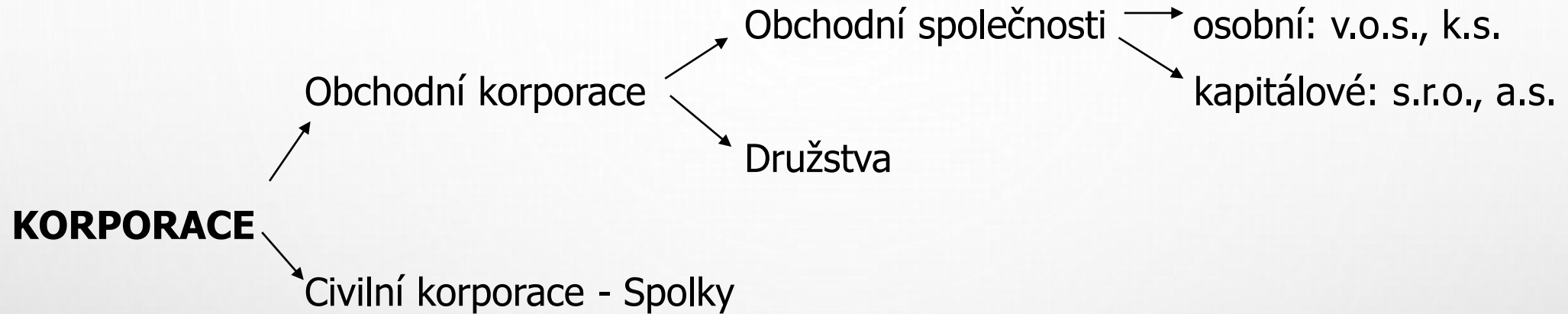
- jedná se nejčastěji o živnostenské oprávnění, které je nutno získat

4) **Účel existence**

- Veřejný X soukromý
- Veřejná prospěšnost § 146 OZ

5) **Identifikační číslo** = unikátní IČO

PRÁVNICKÉ OSOBY – přehledné členění

ÚSTAVY

EVROPSKÉ KORPORACE

PRÁVNICKÉ OSOBY – KORPORACE

KORPORACE: upraveny v ZOK jako speciální zákon k OZ (obecná ustanovení)

= je společenstvím osob; korporací je i PO, kterou tvoří i jediný člen

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI:

• OSOBNÍ

- Nezbytná osobní účast společníků, vysoká osobní angažovanost společníků (smrt = i zánik společnosti)
- Společníci jednají jménem společnosti (o k.s. jednají jménem společnosti JEN komplementáři)
- Povinnost základního vkladu platí JEN pro komanditisty (jinak ani u v.o.s. a k.s. vkladová povinnost ze zákona není) – Základní kapitál jen u k.s. vkladem komanditistů
- Ručení za závazky společnosti – společně a nerozdílně

• KAPITÁLOVÉ

- Povinnost majetkového vkladu (ZK), ale není zde povinnost osobní účasti
- Povinnost vytvořit příslušné orgány společnosti
- Ručení společníků za závazky společnosti jen omezeným způsobem (u a.s. neručí; u s.r.o. do výše nesplaceného vkladu podle stavu zápisu do OR)

DRUŽSTVA:

- Společenství neuzavřeného počtu osob za účelem vzájemné podpory nejen členů, ale i 3.osob

PRÁVNICKÉ OSOBY – ustavení a vznik

Podle OZ § 122 - 131

Platí dvoufázovost ustavování PO:

- 1. ustavení** (dříve založení) soukromoprávním jednáním nebo **zřízením** veřejnoprávním rozhodnutím
- 2. vznik** zápisem do rejstříku

USTAVENÍ: Zakladatelská smlouva či zřizovací listina §123 OZ – obligatorní písemná forma (nejlépe využít služeb notáře = jistota správnosti a zapsání na OR)

VZNIK = tímto okamžikem získává právní osobnost.

- PO vzniká:
 - dnem zápisu do veřejného rejstříku → **registrační princip**
 - dnem nabytím účinnosti zákona, který ji zřizuje (není-li stanoven datum pozdější) → **vznik ex lege**
- zákon stanoví, ve kterých dalších případech není zápis do veřejného rejstříku potřebný ke vzniku PO (příspěvkové organizace územního samosprávného celku – zápis do veřejného rejstříku nemá konstitutivní účinky)
- zákon stanoví, ve kterých dalších případech je k ustavení / vzniku PO potřebné rozhodnutí orgánu veřejné moci (příspěvkové organizace)

PRÁVNICKÉ OSOBY – ustavení korporace

Právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení či zániku OK vyžadují:

- **písemnou formu**
- **úředně ověřené podpisy**

Obchodní korporace se zakládají společenskou smlouvou.

Společenská smlouva = STANOVY (u vícečlenné korporace) a/nebo ZAKLADATELSKÁ LISTINA (u jednočlenné korporace)

- je veřejnou listinou, tzn. notářský zápis
- U Družstva se spol.smlouva uzavírá ustavující schůzí

Společenská smlouva obsahuje min.:

- Název PO
- Sídlo PO
- Statutární orgán a způsob jeho tvorby
- Předmět činnosti PO
- Prvotní členy statutárního orgánu

Lhůta pro zápis PO do OR je 6 měsíců

- Lze změnit společenskou smlouvou
- Není-li PO zapsána – není-li návrh na zápis podán = platí, že společníci odstoupili od společenské smlouvy

PRÁVNICKÉ OSOBY – vklad a podíly

VKLAD § 15 ZOK:

= je peněžité vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu (ZK) obchodní korporace

- Peněžitý vklad X Nepeněžitý vklad
- Jsou deponovány na bankovním účtu až do vzniku společnosti, teprve okamžikem vzniku korporace nabývá vlastnické právo ke vkladu (příp. do KN)
- Souhrn všech vkladů = **ZÁKLADNÍ KAPITÁL**

SPRÁVCE VKLADU § 18 ZOK – před vznikem korporace přijímá a spravuje splacené vklady pověřený správce určený společ.smlouvou (může být i některý ze zakladatelů)

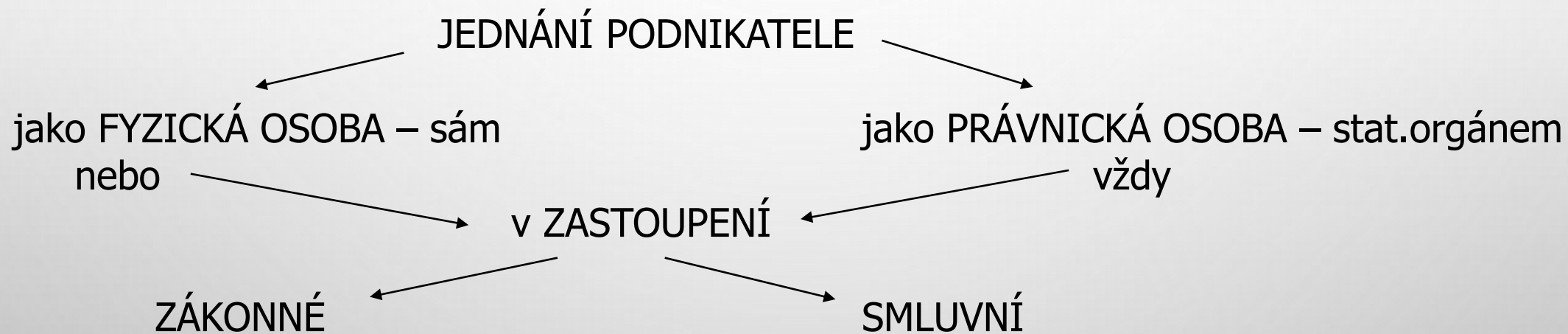
PODÍL § 31 a násl. ZOK = představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti vyplývající

- Obsahem podílu je široká škála práv a povinností, které utvářejí vztah mezi společníky a samotnou korporací a zajišťují řádný chod korporace

PRÁVNICKÉ OSOBY – zastoupení

Vycházíme z toho, že PO nemá svéprávnost = způsobilost k právnímu jednání, tudíž za PO jedná vždy její zástupce.

- Jednání PO je jednáním jejího zástupce, a toto jednání je pak přičítáno PO

PRÁVNICKÉ OSOBY – zastoupení

JEDNÁNÍ FO:

- a) Přímé – sama FO příp. zákonný zástupce nezletilého
- b) Nepřímé – v zastoupení (v podstatě stejné formy jako u PO)

JEDNÁNÍ PO: zásadně v zastoupení (nepřímé jednání)

SMLUVNÍ	ZÁKONNÉ	OPATROVNICTVÍ
1. Zmocněnec n základě PM §441 OZ	1. Člen statutárního orgánu §162, 163, 164 OZ	1. Opatrovník k hájení práv a spravování záležitostí §486, §165 OZ Důvody: Stat.orgán nemá dostatek členů, zájmy člena SO jsou v rozporu se zájmy PO, PO nemá schopného člena SO jí zastupovat.
2. Prokurista §450 OZ	2. Vedoucí odštěpného závodu §503 OZ	
	3. Zaměstnanci §166 OZ	
	4. Pověřená osoba pro činnost obchodního závodu §430 OZ	
	5. Jednání za PO před jejím vznikem §127 OZ	

PRÁVNICKÉ OSOBY – orgány

- Zákon pojem „orgán“ nedefinuje. Je to útvar *bez právní subjektivity*, který je *tvořený určitou osobou / skupinou osob*, který *zajišťuje fungování* obchodní korporace, a to převážně uvnitř, nebo *zajišťuje fungování uvnitř i zastupování navenek* vůči třetím osobám.
- **Způsob a rozsah**, v jakém členové orgánů za PO rozhodují a nahrazují její vůli, **stanoví zákon, popř. zakladatelské právní jednání.** (§ 151 OZ)
- PO zavazuje i protiprávní čin, kterého se při plnění svých úkolů dopustil člen voleného orgánu, zaměstnanec nebo jiný zástupce vůči třetí osobě. (§ 167 OZ)
- **Orgány korporací:**
 - NEJVYŠŠÍ
 - KONTROLNÍ
 - STATUTÁRNÍ

PRÁVNICKÉ OSOBY – orgány korporací

Nejvyšší orgán (ZOK, 44 a násl.)

- *osobní společnosti*: všichni společníci
- *kapitálové společnosti*: valná hromada
- *družstvo*: členská schůze
- *Spolek*: určí se ve stanovách (může být členská schůze nebo přímo statutární orgán)

Kontrolní orgán

dozorčí rada, kontrolní komise nebo *jiný obdobný orgán*

- Kontroluje statutární orgán.

Statutární orgán z hlediska jednatelského oprávnění

- *osobní společnosti*: každý její společník
- *kapitálové společnosti*: s.r.o.: každý jednatel; a.s.: představenstvo
- *družstvo*: představenstvo, předseda družstva v malém družstvu
- *spolek*: výbor (kolektivní) nebo předseda (individuální)

PRAVIDLA JEDNÁNÍ ČLENŮ ORGÁNU – novum oproti dřívější úpravě
SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE § 59 ZOK

PRÁVNICKÉ OSOBY – zrušení a zánik

- Opět dvoufázový proces (zrušení X zánik): protože předtím, než PO zmizí ze světa, je nutné vypořádat její majetek (**likvidační podstatu**), vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jenž vyplyne z likvidace (**s likvidačním zůstatkem**)
- ZRUŠENÍ = právní skutečnost, která směřuje k ukončení existence subjektu podnikání a je pro ukončení existence nezbytná (proces směřující k zániku PO)
- ZÁNİK = uskutečňuje se výmazem z OR

Způsoby zrušení:

- dobrovolně
- nuceně (rozhoduje soud pro zvlášť závažné důvody: dlouhodobá nečinnost, nezákonné aktivita apod.)

Formy zrušení:

s likvidací = podle §169 OZ a násl.

bez likvidace = podle §174 OZ a násl. = při přeměně

PRÁVNICKÉ OSOBY – právní formy

VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST (v.o.s.)

- podnikají v ní minimálně dvě osoby a za své závazky ručí celým svým majetkem, a to společně a nerozdílně – právě to je ale velkou, nicméně skoro jedinou **nevýhodou** této formy podnikání
- samostatný právní subjekt s puncem vysokých záruk
- k založení není zapotřebí žádných majetkových vkladů (je ale možno je dohodnout)
- každý ze společníků je statutárním orgánem a je oprávněn k obchodnímu vedení
- není zapotřebí zřizovat (a tedy ani platit) žádné vnitřní orgány společnosti
- společnost nemusí vytvářet základní kapitál ani rezervní fond,
- minimální nároky na formality při podnikání
- vhodné pro spíše malé (snad i střední) podnikání
- V cestovním ruchu jsem se s touto právní formou nesešla, je spíše vzácně využívaná obecně

KOMANDITNÍ SPOLEČNOST (k.s.)

- k jejímu založení je potřeba min. dvou společníků, kdy jeden je komplementářem. Ten ručí celým svým majetkem
- Komanditista ručí „jen“ do výše nesplaceného vkladu.
- nabízí velké množství možností pro začínající podnikatele (komanditisty), kteří nemají prostředky na počáteční vklady. Na druhou stranu je krytá společníky, kteří ručí svým majetkem za celou společnost (komplementář).
- Problém je jediný – najít osobu ochotnou vložit kapitál do nové společnosti

PRÁVNICKÉ OSOBY – právní formy

SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM (s.r.o.)

- + jednoduchost založení
- + pokud plánují příjmy v řádech miliónu
- + omezené ručení (jen do výše nesplaceného vkladu, jakmile společník splatí, za závazky společnosti neručí)
- + optimalizace daní (daňová povinnost se počítá ze skutečného zisku)
- + lepší přístup ke zdrojům
- + S.r.o. lze prodat
- + lze založit i pouze s 1 Kč ZK (obecně se od takové společnosti očekává méně standardní chování)
- + stabilnější zázemí než u FO či osobních společností
- + budete historii svého podnikání
- -+ povinnost vést účetnictví (administrativní zátěž)
- -+ Plátcovství DPH a s tím spojené kontrolní hlášení (admin.zátěž)
- -+ Povinnost datové schránky apod.

V podmínkách ČR se jedná o nejvhodnější a nejvyužívanější formu podnikání v cestovním ruchu: pro CK/CA, destinační managementy (vč. prodeje produktů) hotelové služby, restaurační služby, lázeňství atd....

PRÁVNICKÉ OSOBY – právní formy

AKCIOVÁ SPOLEČNOST (a.s.)

- + vysoká prestiž oproti jiným formám podnikání
- + často mnohem lepší pozice při vyjednávání, při výběrových řízeních apod.
- minimálně 2 osoby v orgánech společnosti (záleží na vaší volbě)
- - vyšší počet angažovaných osob (členové představenstva, členové dozorčí rady)
- - vyšší náklady na pořízení či založení akciové společnosti
- - vyšší nároky na základní kapitál a.s. – minimálně 2.000.000 Kč
- - méně informací o vlastnících akciové společnosti v obchodním rejstříku
- + jednoduché a levné řešení, pokud chcete v budoucnu předat firmu svým dětem, případně firmu prodat nebo se rozhodnete podnikat v jiném oboru atd.
- + společnost ručí za své závazky pouze svým majetkem (neriskujete tedy svůj soukromý majetek)

Velmi vhodná forma podnikání pro řadu podnikatelských aktivit **ve větším rozsahu, s více investory**

PRÁVNICKÉ OSOBY – právní formy

SPOLEK (z.s.)

- jedná se v podstatě o neziskovku či dříve o.p.s.
- je to samosprávný a dobrovolný svazek členů se společným zájmem vykonávat organizovaně společnou činnost
- může jako svou hlavní činnost provozovat pouze takovou činnost, která vede k uspokojování a ochraně zájmů, pro které byl spolek založen
- Podnikání nebo jiná hospodářská výdělečná činnost může být pro spolek pouze činností vedlejší
- Zisk z takovéto činnosti spolku lze použít pouze pro podporu hlavní činnosti nebo k podpoře hospodárnému využití spolkového majetku
- požívá daňové výhody: osvobození od daně pro příjmy plynoucí z darů, osvobození od daně pro členské příspěvky, příjmy z výdělečné činnosti až do částky 300.000,- Kč ročně nebo možnost čerpání dotací

Vhodné u CR: destinační management, jehož cílem není prodej produktů, ale především veřejně prospěšná činnost v podpoře podnikání v cestovním ruchu, marketing, uzavírání partnerství, spolupráce apod. Případný zisk bude vložen opět do partnerství

PRÁVNICKÉ OSOBY – právní formy

DRUŽSTVO

- Účelem je primárně společné hospodaření, nakládání a péče o vlastní majetek (majetek jednotlivých družstevníků vložených do družstva)

Vhodnost pro CR: spíše forma nevhodná. Možná snad pro společné agrofarmaření, řemeslná výroba, pomoc lidem na trhu práci i v cestovním ruchu ???

EVROPSKÉ KORPORACE

- základní myšlenkou je nadnárodní forma společnosti
- může nejen obchodovat a působit po celé EU, ale také může měnit sídlo v rámci celé EU podle potřeby (a tím i zákony a daňový domicil)
- je složitá a drahá na založení (Základní kapitál činí minimálně 120.000,- EUR a je potřeba splnit podmínku nadnárodního fungování)
- V praxi nejčastěji společnost, která má organizační složku v jiné zemi, nebo větší holding společností v různých zemích
- Podnikatel, který chce evropskou společnost založit svépomocí téměř nemá legální možnost tak učinit (nepodniká-li již několik let v různých zemích EU)
- Př.: ALLIANZ, PORCHE apod.

PODPORA PODNIKÁNÍ V ČR

Cestovní ruch jako podnikatelská aktivita:

- subjekty podnikající v ČR, realizující aktivity ČR za účelem zisku)

Cestovní ruch jako veřejná služba:

- aktivity podpory, spolupráce apod., které negenerují zisk, ale jsou nákladné na finance, čas a kvalitní lidské zdroje

V podmínkách ČR se cestovní ruch neobejde bez určité podpory – ČR není vysloveně turistickou destinací

Podpora cestovního ruchu a podnikání v něm – možné formy:

- **Finanční:** především půjčky, dotace
- **Nefinanční:** legislativa, poradenství, sdílení best practices, spolupráce mezi subjekty soukromé a veřejné sféry

NEFINANČNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V CR

Možné formy:

1. Zákon o řízení cestovním ruchem (**X** z.č. 159/1999 Sb. o podmínkách podnikání v CR)
2. Satelitní účet cestovního ruchu
3. Kvalita služeb (Český systém kvality služeb)
4. Destinační management – řízení aktivit CR
5. Profesní spolupráce, organizace a spolky

Zákon o řízení cestovním ruchem

Není přijat, přípravy zastaveny ještě před paragrafovým zněním zákona

Vývoj přípravy zákona v letech:

- **Od roku 2010** probíhalo **zpracování návrhu věcného záměru zákona o podpoře řízení CR**
- **Stav v roce 2013 = přepracovaná verze návrhu zákona o řízení CR**
- **Stav v roce 2014 = jednotné připomínky všech krajů ČR (vč. krajských DM)**
- **Stav v roce 2015 = byla příprava zákona posunuta do střednědobé priority – MMR si tehdy kladlo otázku, zda vůbec je potřeba řízení cestovního ruchu řídit zákonem ?!**

V ČR ex. jen zákon č. 159/1999 Sb., „o cestovním ruchu“, který ošetřuje prostředí cestovních kanceláří a agentur.

Zákon o řízení cestovním ruchem

Očekávané přínosy Zákona o řízení CR:

- Zajištění stabilní existence systému řízení CR v ČR a krajích a TO (turistická oblast)
- Zajištění financování řízení CR ze státního rozpočtu a krajských rozpočtů + rozpočtů obcí a s účastí podnikatelů
- Výše příjmů ze státního rozpočtu každého kraje (potažmo TO) bude závislá na ekonomických kritériích (možná kritéria: RUD nebo počty turistů nebo počty přenocování – apod. = spravedlivé financování)
- Byly by stanoveny hlavní obrysy kompetencí jednotlivých úrovní řízení: stát – kraj - TO
- Přiblížili bychom se vyspělým evropským zemím a dále např. Slovensku, kde je obdobný zákon účinný od r. 2012)
- Atd.

Satelitní účet cestovního ruchu

SÚ = je nástrojem, který slouží k vymezení podílu cestovního ruchu jako odvětví na HDP umožňuje mezinárodní srovnávání výkonnosti cestovního ruchu

Na národní úrovni je nezastupitelným analytickým a informačním podkladem pro rozhodování státních orgánů a odborné veřejnosti

Jeho základ tvoří deset vzájemně propojených tabulek na roční bázi a k jeho nejvýznamnějším makroekonomickým ukazatelům patří:

- **hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu**
- **HDP cestovního ruchu**
- **podíl cestovního ruchu na celkovém HDP ČR**
- **počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu**

Ex. Manuál byl vytvořen světovými i evropskými organizacemi (EUROSTAT, WTO, OECD, OSN)

- za účelem sjednocení metodiky při tvorbě TSA a pro snadnější mezinárodní srovnávání vlivu cestovního ruchu v jednotlivých státech

Kvalita služeb

Kvalita služeb v cestovním ruchu je jednou z nejpodstatnějších podmínek CR. Proto se cílí na profesionalizaci podniků/služeb v cestovním ruchu.

Jaké využíváme standardy kvality:

1. ŘÍZENÍ KVALITY V CESTOVNÍM RUCHU ISO 9000:

- Mezinárodní standardy řízení kvality
- systém řízení, který má vytvořit předpoklady pro kvalitu chování organizace a kvalitu jejich produktů
- jsou využitelné ve všech velikostních typech organizací, nejlepší zkušenosti malé a středně velké firmy
- řada organizací systém řízení jakosti vybudovala a získala certifikáty ISO 9001:2000. Jsou to hotely, lázeňské organizace, cestovní kanceláře a někteří dopravci. Tlak se díky EU zvyšuje

2. ČSN

- Právní rámec technické normalizace stanoví **zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky**, který stanovuje práva a povinnosti související s jejich tvorbou a vydáváním

3. ČESKÝ SYSTÉM KVALITY SLUŽEB

- je dobrovolný inovativní nástroj, který systematickým způsobem pomáhá ke zvyšování kvality služeb v organizacích v oblasti cestovního ruchu a v navazujících službách
- vlastníkem systému je MMR a realizátorem CzechTourism, činnost zabezpečuje Specializované pracoviště ČSKS
- úspěšné organizace získají prestižní, mezinárodně srovnatelnou značku, která pro zákazníka představuje příslib ověřené kvality služeb a zároveň je oceněním práce všech zaměstnanců organizace
- byl vytvořen s využitím licence německého systému Service Qualität Deutschland (SQD)

Destinační management

- **DM je systém řízení a organizace v určité destinaci** (město, region, kraj,...) založený na spolupráci poskytovatelů služeb, tj. komerčních subjektů, neziskových organizací, a veřejných institucí
- **DM je organizace**, která má za úkol zajišťovat koordinaci poskytovatelů služeb cestovního ruchu na daném území za účelem efektivního řízení turismu v regionu
- V zahraničí (zejm. západní Evropě) je velmi komplexní formou organizace a řízení cestovního ruchu
- **Obsahem činnosti je:** zajistit udržitelný rozvoj turismu v území, tvorba ucelené nabídky aktivit a produktů, aktivity nabídky směrem k cílovým skupinám turistů, konkurenceschopnost na trhu, spolupráce a komunikace uvnitř regionu, marketing....
- **Výsledkem činnosti jsou/mají být:**
 - optimálně životaschopné, konkurenceschopné a udržitelné produkty, které jsou dále prostřednictvím nástrojů marketingu směřovány cílovým skupinám
 - společně sdílená značka, partnerství veřejného a soukromého sektoru, spolupráce, společné aktivity atd...
 - profesionální řízení destinace a spolupráce mezi subjekty CR

FINANČNÍ PODPORA PODNIKÁNÍ V ČR

Možné formy:

- 1) Evropské fondy na léta 2021 – 2027
- 2) Národní program podpory cestovního ruchu
- 3) Krajské dotace, dotace měst a obcí
- 4) půjčky, úvěry, vlastní zdroje

Evropské fondy

Prostředky z těchto fondů mají zájemci možnost čerpat skrze jednotlivé **operační programy**.

Programové období – EU realizuje cíle své regionální a strukturální politiky v rámci sedmiletých cyklů, pro definovaná období zpracovávají členské země vždy nové programové dokumenty.

Česká republika prošla 3 programovými obdobími:

- programové období 2000 – 2006 (respektive 2004 – 2006 vzhledem k připojení ČR k EU v roce 2004) – ČR čerpala přes 1, 69 miliard EUR
- programové období 2007 – 2013 (ČR měla možnost čerpat více než 26 miliard EUR)
- programové období 2014 – 2020 (pro ČR bylo vyčleněno 24 miliard EUR)

a nově:

PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2021 – 2027 (pro ČR bylo vyčleněno cca 20 miliard EUR) – zpožděno i kvůli Covidu

PŘEHLED NOVÝCH PROGRAMŮ A NAVRHOVANÝCH OBLASTÍ PODPORY

v programovém období 2021–2027

OP Konkurenceschopnost

Řídicí orgán
Ministerstvo průmyslu
a obchodu

Podpora inovace prostřednictvím aplikovaného a experimentálního výzkumu

Spolupráce a funkční propojení veřejné správy, akademického, výzkumného a podnikatelského sektoru

Zlepšení inovační schopnosti malých a středních podniků

Zvýšení přidané hodnoty výrobků a služeb podniků v produkčním řetězci

Zavedení principů průmyslu 4.0 ve firmách

Účinné zabezpečení informačních systémů veřejné správy a odolavní reakce na rostoucí kybernetické hrozby

Elektronizace výkonu veřejné správy a zavedení souvislé infrastruktury

Modernizace a zefektivnění výroby, distribuce a akumulace energie

Zvýšení energetické účinnosti a energetických úspor

Zavedení inovativních nízkouhlíkových technologií

Efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie

Zavedení moderních a vysoce účinných způsobů výroby, distribuce a akumulace tepelné energie

Využití brownfieldů pro podnikatelskou činnost

Integrovaný regionální operační program

Řídicí orgán
Ministerstvo pro místní rozvoj

Regionální dopravní napojení s vazbou na síť TEN-T

Rozvoj městské a příměstské dopravy (vč. vozového parku, přístupných terminálů atd.)

Nízkoemisioní a bezemisioní vozidla a souvislé infrastruktury

Zkvalitňování územní vzdělávací infrastruktury

Sociální bydlení

Infrastruktura sociálních služeb

Infrastruktura zdravotních služeb

Rozvoj inovačních aktivit ve vazbě na podporu podnikání a trh práce

Podpora veřejné infrastruktury cestovního ruchu a kulturního dědictví

Zkvalitňování veřejných prostranství v obcích a městech včetně zelené infrastruktury

Revitalizace brownfieldů

Ochrana obyvatelstva a prevence rizik

OP Výzkum a vzdělávání

Řídicí orgán
Ministerstvo školství, mládeže
a tělovýchovy

Kurikula a metody výuky pro 21. století, rozvoj klíčových kompetencí

Rovnost ve vzdělávání, jeho dostupnost a individuální přístup

Rozvoj kapacit pro vzdělávání

Komplexní zlepšení přípravy a rozvoje pedagogických pracovníků

Mobilita zaměstnanců ve výzkumu a vzdělávání a rozvoj mezinárodní spolupráce

Zlepšování prostředí a rozvoj kapacit pro výzkum a vývoj

Funkční propojení veřejné správy, akademického, výzkumného a podnikatelského sektoru

OP Lidské zdroje

Řídicí orgán
Ministerstvo práce
a sociální věci

Zefektivnění veřejné správy pro poskytování kvalitních služeb

Zvýšení účasti znevýhodněných skupin na trhu práce

Modernizace institutů na trhu práce

Podpora rovných příležitostí a sladování pracovního a osobního života

Fungující systém dalšího profesního vzdělávání

Podpora a využití pracovní mobility

Sociální začleňování

Sociální bydlení

Klientsky orientované sociální služby

Zlepšování kvality a dostupnosti zdravotní péče

OP Životní prostředí

Řídicí orgán
Ministerstvo životního
prostředí

Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Zlepšení kvality ovzduší

Ochrana a zlepšení stavu vody a vodního hospodářství

Sanace míst s ekologickou zátěží a revitalizace brownfieldů

Vytvoření zázemí pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Zavedení principů oběhové hospodářství a účinné využívání zdrojů

Zvýšení energetické účinnosti a energetických úspor

Efektivní a šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie

OP Doprava

Řídicí orgán
Ministerstvo
dopravy

Rozvoj a zkvalitnění liniové dopravní infrastruktury (vč. měst a jejich zázemí)

Zavedení moderních technologií pro organizaci dopravy a snížení dopravní zátěže

Efektivní využití multimodální nákladní dopravy

Zvýšení využití a dostupnosti alternativních paliv v dopravě

OP Technická pomoc a kvalita správy

Řídicí orgán
Ministerstvo pro místní
rozvoj

Řízení a koordinace Dohody o partnerství

Podpora horizontálních otázek a partnerů

Podpora administrativní kapacity implementace

Vybrané činnosti na podporu veřejné správy

Program přeshraniční spolupráce

Řídicí orgán
bude upřesněno

Bude upřesněno na základě spolupráce se sousedními státy

Zdroj financování programů podle prozatímního návrhu Evropské komise

Evropský sociální fond + ESF+
2,74 mld. EUR

vzdělávací programy
revitalizace
podpora postižených
a znevýhodněných osob
sociální začleňování

Fond soudržnosti
FS
4,44 mld. EUR

dělnice
železnice
obnovitelné zdroje
životní prostředí

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
10,52 mld. EUR

výzkum, vývoj a inovace
podpora podnikání
digitální doba
školení (školy, ZŠ, SŠ, VŠ)
zdravotnické
pomůcky
služby II. a III. třídy
městská hromadná doprava
integrovaný záchranný systém

* 0,33 mld. EUR připadá na Evropskou územní spolupráci částky v běžných cenách roku 2018.

Národní program podpory CR v regionech

<https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione>

Období 2017 – 2022 – podpora aktivit dle **Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech.**

- Poskytovatelem MMR
- **Cílem dotačního programu** je zvýšení potenciálu a konkurenceschopnosti regionů, usnadnění pohybu návštěvníků v destinacích, rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu, rozprostření návštěvnosti, rozvoj kvality služeb a v neposlední řadě podpora socioekonomických přínosů cestovního ruchu.

Možný příjemce podpory: podnikatelské subjekty, územní samosprávné celky vyjma statutárních měst (obec, kraj), neziskové organizace (zapsaný spolek, ústav, ZSPO, o.p.s., ústav), příspěvková organizace, církve a náboženské společnosti, dobrovolný svazek obcí.

Zahrnuje 2 programy:

I. Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

II. Marketingové aktivity v cestovním ruchu

Krajské dotace

Každý kraj má vypsány každoročně řadu dotačních titulů na podporu cestovního ruchu. Dotace mohou poskytovat i obce a města

Např. **Moravskoslezský kraj** vypisuje tyto tradiční dotační programy na podporu CR:

1. Podpora lyžařských běžeckých tras
2. Podpora turistických informačních center
3. Podpora destinačních managementů TO
4. Podpora turistického značení
5. Podpora hipostezek
6. Podpora kulturních akcí
7. Podpora kulturních památek

a jiné...viz www.msk.cz

V roce 2020 běžela podpora NÁVŠTĚVNOSTI PAMÁTEK V MSK (vstupy všem zdarma) do konce října 2020 (zmírnění následků opatření proti koronaviru)

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Ing. Petra Lasáková Papoušková

petra.lasakova@msk.cz